

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-27/23 – 1

Υπόθεση C-27/23

Αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

23 Ιανουαρίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Cour de cassation du Grand-Duché de Luxembourg
(Λουξεμβούργο)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

19 Ιανουαρίου 2023

Αναιρεσείων:

FV

Αναιρεσιβλήτο:

Caisse pour l'avenir des enfants

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] Cour de cassation du Grand-Duché de Luxembourg
[Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο του Μεγάλου Δουκάτου του
Λουξεμβούργου (Λουξεμβούργο)] [παραλειπόμενα] δεκαεννέα Ιανουαρίου δύο
χιλιάδες είκοσι τρία

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [σύνθεση]

Μεταξύ:

του FV, κατοίκου B-6741 Vance, [παραλειπόμενα]

αναιρεσείοντος,

[παραλειπόμενα]

και

του **CAISSE POUR L'AVENIR DES ENFANTS (CAE)**, δημόσιο ίδρυμα, με έδρα στο Λουξεμβούργο, [παραλειπόμενα]

αναιρεσιβλήτου,

[παραλειπόμενα]

Λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση την οποία εξέδωσε στις 27 Ιανουαρίου 2022 το Conseil supérieur de la sécurité sociale (ανώτατο συμβούλιο κοινωνικής ασφάλισης)·

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

Επί των πραγματικών περιστατικών

Σύμφωνα με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, η διευθύνουσα επιτροπή του CAE ανακάλεσε, με απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 2017, τη χορήγηση στον FW, με αναδρομική ισχύ από 1ης Αυγούστου 2016, των οικογενειακών επιδομάτων που αυτός λάμβανε για το τέκνο FW το οποίο ήταν εγκατεστημένο, βάσει δικαστικής αποφάσεως, στην οικογενειακή εστία του αναιρεσειόντος από τις 26 Δεκεμβρίου 2005, με την αιτιολογία ότι το τέκνο δεν είχε συγγενική σχέση με αυτόν και δεν έπρεπε να θεωρηθεί μέλος της οικογένειάς του σύμφωνα με το άρθρο 270 του code de la sécurité sociale (κώδικα κοινωνικής ασφάλισης) όπως τροποποιήθηκε με τον νόμο της 23ης Ιουλίου 2016. Το Conseil arbitral de la sécurité sociale (διαιτητικό συμβούλιο κοινωνικής ασφάλισης) μεταρρύθμισε την προαναφερθείσα απόφαση και ανέπεμψε την υπόθεση ενώπιον του CAE. Το Conseil supérieur de la sécurité sociale (ανώτατο συμβούλιο κοινωνικής ασφάλισης) επικύρωσε, με μεταρρυθμιστική πράξη, την προαναφερθείσα, εκδοθείσα στις 7 Φεβρουαρίου 2017, απόφαση του CAE.

Επί του πρώτου και του δευτέρου λόγου αναιρέσεως, εξεταζομένων από κοινού

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [Οι λόγοι αντλούνται από παραβίαση του εθνικού δικαίου ως αποτέλεσμα της μεροληπτικής εφαρμογής του, καθώς και από παραβίαση της συνταγματικής αρχής της ίσης μεταχείρισης, άνευ σημασίας για το προδικαστικό ερώτημα, δεδομένου ότι ερείδονται στο εθνικό δίκαιο και ταυτίζονται, ως προς την προβαλλόμενη διάκριση, με τους λόγους που προτάθηκαν αυτεπαγγέλτως από τον εισαγγελέα.]

Επομένως, οι λόγοι αναιρέσεως είναι απαράδεκτοι.

Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [Ο λόγος αντλείται από παράβαση διαδικαστικών κανόνων, άνευ σημασίας για το προδικαστικό ερώτημα.]

Επομένως, ο λόγος αναιρέσεως είναι απαράδεκτος.

Επί του λόγου δημοσίας τάξεως που προτάθηκε από τον εισαγγελέα

«Δεδομένου ότι αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης που κατοχυρώνεται στο άρθρο 45 ΣΛΕΕ και το άρθρο 7, παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης, το άρθρο 67 του κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας, και το άρθρο 60 του κανονισμού 987/2009 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας,

και επί αυτού, το *conseil supérieur de la sécurité sociale*, επιληφθέν εφέσεως κατά αποφάσεως που έκρινε βάσιμη την προσφυγή του αναιρεσείοντος κατά αποφάσεως για ανάκληση οικογενειακών επιδομάτων με ισχύ από την 1η Αυγούστου 2016 για τέκνο εγκατεστημένο στην οικογενειακή εστία του από τις 26 Δεκεμβρίου 2007, μεταρρύθμισε την προσβληθείσα απόφαση και έκρινε ότι η απόφαση της διευθύνουσας επιτροπής, της 7ης Φεβρουαρίου 2017, βρίσκεται σε πλήρη ισχύ,

λαμβάνομένου υπόψη ότι οι διατάξεις των οποίων γίνεται επίκληση στο πλαίσιο του συγκεκριμένου λόγου αναιρέσεως αποκλείουν την άρνηση χορήγησης οικογενειακού επιδόματος σε μεθοριακό εργαζόμενο ο οποίος διαμένει σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ασκεί μισθωτή δραστηριότητα στο Λουξεμβούργο, για τέκνα που είναι εγκατεστημένα, δυνάμει δικαστικής αποφάσεως, στην οικογενειακή εστία του στο εν λόγω άλλο κράτος μέλος δεδομένου ότι κάθε τέκνο που είναι εγκατεστημένο, δυνάμει δικαστικής αποφάσεως, και διαμένει στο Λουξεμβούργο έχει, βάσει του άρθρου 269, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο α, του κώδικα κοινωνικής ασφάλισης, το δικαίωμα λήψης του εν λόγω επιδόματος.»

Απάντηση του δικαστηρίου

Το άρθρο 269, παράγραφος 1, του *code de la sécurité sociale* (κώδικα κοινωνικής ασφάλισης) ορίζει τα εξής:

«Θεσπίζεται οικογενειακό επίδομα προς εξασφάλιση του μέλλοντος των παιδιών, στο εξής “οικογενειακό επίδομα”.

Δικαιούνται το οικογενειακό επίδομα:

- a) κάθε παιδί το οποίο διαμένει όντως και αδιαλείπτως στο Λουξεμβούργο και έχει εκεί τη νόμιμη κατοικία του·
- b) τα μέλη της οικογένειας, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 270, κάθε προσώπου το οποίο υπόκειται στη λουξεμβουργιανή νομοθεσία και καλύπτεται από ευρωπαϊκούς κανονισμούς ή από διμερή ή πολυμερή σύμβαση που έχει συνάψει το Λουξεμβούργο στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης, προβλέπουσα την καταβολή οικογενειακών επιδομάτων βάσει της νομοθεσίας της χώρας απασχολήσεως. Τα μέλη της οικογένειας πρέπει να κατοικούν σε χώρα την οποία να αφορούν οι ανωτέρω κανονισμοί ή συμβάσεις.»

Το άρθρο 270 του ίδιου κώδικα διευκρινίζει τα εξής:

«Για την εφαρμογή του άρθρου 269, παράγραφος 1, στοιχείο b, θεωρούνται ως μέλη της οικογένειας ενός προσώπου και θεμελιώνουν δικαίωμα λήψεως οικογενειακού επιδόματος τα τέκνα που γεννήθηκαν σε γάμο, τα τέκνα που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους και τα θετά τέκνα του προσώπου αυτού.»

Ο αναιρεσείων κατοικεί στο Βέλγιο και εργάζεται στο Λουξεμβούργο. Ως εκ τούτου, υπόκειται στους κανόνες του δικαίου της Ένωσης σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων και το δικαίωμα τους να μην υφίστανται άμεσες ή έμμεσες διακρίσεις λόγω ιθαγένειας.

Το τέκνο FW είναι εγκατεστημένο από το 2005, δυνάμει βελγικής δικαστικής αποφάσεως, στην οικογενειακή εστία του αναιρεσείοντος. Σύμφωνα με το άρθρο 269, παράγραφος 1, του κώδικα κοινωνικής ασφάλισης, το δικαίωμα οικογενειακών παροχών ρυθμίζεται διαφορετικά ανάλογα με το αν το τέκνο διαμένει στο Λουξεμβούργο.

Αν το τέκνο είναι κάτοικος Λουξεμβούργου έχει, σε κάθε περίπτωση, άμεσο δικαίωμα λήψης οικογενειακών παροχών, εφόσον το άρθρο 273, παράγραφος 4, του εν λόγω κώδικα ορίζει ότι, «[σε] περίπτωση εγκατάστασης τέκνου σε οικογενειακή εστία, βάσει δικαστικής αποφάσεως, το οικογενειακό επίδομα καταβάλλεται στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί η επιμέλεια του τέκνου και του οποίου η έδρα αποτελεί τη νόμιμη, πραγματική και συνεχή διαμονή του τέκνου».

Αν το τέκνο δεν είναι κάτοικος Λουξεμβούργου –όπως στην περίπτωση του τέκνου FW το οποίο ήταν εγκατεστημένο στην οικογενειακή εστία του αναιρεσείοντος ο οποίος κατοικεί στο Βέλγιο– το δικαίωμα οικογενειακών παροχών χορηγείται μόνο ως δευτερογενές δικαίωμα για τα «μέλη της οικογένειας» του μεθοριακού εργαζομένου, τα οποία ορίζονται στο άρθρο 270 του ίδιου κώδικα ως «τα τέκνα που γεννήθηκαν σε γάμο, τα τέκνα που γεννήθηκαν

χωρίς γάμο των γονέων τους και τα θετά τέκνα του προσώπου αυτού». Η περίπτωση τέκνου το οποίο είναι εγκατεστημένο, δυνάμει δικαστικής απόφασης, στην οικογενειακή εστία προσώπου μη κατοίκου Λουξεμβούργου, δεν προβλέπεται από τον κώδικα και επομένως δεν γεννώνται σχετικά δικαιώματα βάσει της εθνικής νομοθεσίας.

Πρέπει να προστεθεί ότι, στηριζόμενο στο άρθρο 67 του κανονισμού (ΕΚ) 883/2004, σε συνδυασμό με το άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) 492/2011 και το άρθρο 2, σημείο 2, της οδηγίας 2004/38, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην απόφασή του της 2ας Απριλίου 2020 στην υπόθεση C-802/18, έκρινε ότι ως τέκνο μεθοριακού εργαζομένου, το οποίο δύναται να απολαύει εμμέσως των κοινωνικών πλεονεκτημάτων, δεν πρέπει να νοείται μόνο το τέκνο το οποίο συνδέεται με τον εργαζόμενο αυτόν με σχέση κατιόντος προς ανιόντα, αλλά επίσης το τέκνο του/της συζύγου ή του/της καταχωρισμένου/ης συντρόφου του ως άνω εργαζομένου, εφόσον ο τελευταίος συντηρεί το τέκνο. Συναφώς, εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να προβεί στην τελική διαπίστωση ως προς το ζήτημα αυτό.

Εγείρεται το ακόλουθο ερώτημα σε σχέση με το κατά πόσον αυτή η διαφορετική αντιμετώπιση του ζητήματος συνάδει με την ευρωπαϊκή νομοθεσία:

[παραλειπόμενα] [διατύπωση του προδικαστικού ερωτήματος]

Επί του ζητήματος αυτού θα πρέπει, πριν από οποιαδήποτε περαιτέρω σχετική διαδικασία, να υποβληθεί στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ανωτέρω προδικαστικό ερώτημα.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ,

το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο

κηρύσσει απαράδεκτους τους τρεις λόγους αναιρέσεως.

Έχοντας υπόψη το άρθρο 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

διαβιβάζει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς έκδοση προδικαστικής απόφασης τα ακόλουθα ερωτήματα:

«Αντιβαίνουν στην αρχή της ίσης μεταχείρισης που κατοχυρώνεται δυνάμει του άρθρου 45 ΣΛΕΕ και του άρθρου 7, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης, στο άρθρο 67 του κανονισμού (ΕΚ) 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας, και στο άρθρο 60 του κανονισμού 987/2009 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού

(ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας, οι διατάξεις κράτους μέλους σύμφωνα με τις οποίες οι μεθοριακοί εργαζόμενοι δεν δύνανται να λαμβάνουν οικογενειακό επίδομα που συνδέεται με την άσκηση, από αυτούς, μισθωτής δραστηριότητας στο εν λόγω κράτος μέλος, για τέκνα εγκατεστημένα, με δικαστική απόφαση, στην οικογενειακή εστία αυτών, λαμβανομένου υπόψη ότι όλα τα τέκνα που είναι εγκατεστημένα σε οικογενειακή εστία, δυνάμει δικαστικής απόφασης, και που διαμένουν στο εν λόγω κράτος μέλος δικαιούνται να λαμβάνουν αυτό το επίδομα που καταβάλλεται στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί η επιμέλεια του τέκνου και του οποίου η κατοικία αποτελεί επίσης τη νόμιμη κατοικία και την πραγματική και συνεχή διαμονή του τέκνου; Ασκειί επιρροή στην απάντηση στο ως άνω προδικαστικό ερώτημα το γεγονός ότι ο μεθοριακός εργαζόμενος φροντίζει για τη συντήρηση του τέκνου;»

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [αναστολή της διαδικασίας, δικαστικά έξοδα, μνεία της διαδικασίας]